

Programma van Toetsing en Afsluiting

Havo 4 en 5

Periode 2026 – 2027

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Afronden van de vakken in het kort:.....	3
Maatschappijleer.....	3
Profielwerkstuk	3
Rekenen.....	3
Tenslotte.....	3
Maatschappijleer.....	4
Profielwerkstuk	5

Inleiding

Het behalen van je Havo-diploma op de Twijn bestaat uit twee onderdelen. Een deel van de vakken wordt afgerond middels Staatsexamens welke onder verantwoordelijkheid van DUO worden afgenomen. Het andere deel wordt afgesloten middels het volgen van een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Welke vakken jij afrondt middels Staatsexamens is afhankelijk van je gekozen profiel en bijbehorend vakkenpakket. De vakken die je afrondt middels een PTA zijn maatschappijleer, profielwerkstuk en rekenen. Deze vakken rondt je af op schoolniveau, maar tellen wel mee voor het diploma. Je sluit die dus niet af met een Centraal Examen (CE). Van deze vakken krijg je bij het behalen ervan een certificaat welke meegenomen worden naar de Staatsexamens. Samen met de vakken die je daar afrondt vormen alle certificaten tezamen je Havo-diploma. Verderop in dit document is van elk van deze vakken opgenomen hoe de afronding ervan eruitziet.

Afronden van de vakken in het kort:

Maatschappijleer

Van maatschappijleer krijg je SE-toetsen. Het gemiddelde van je SE-toetsen is je SE-cijfer. Bij een voldoende cijfer is dat goed voor een certificaat.

Na het afronden van de laatste toets mag je één van de gemaakte toetsen herkansen.

Profielwerkstuk

Het profielwerkstuk bestaat uit twee delen

1. Een werkstuk in de vorm van een verslag
2. Een presentatie van je werkstuk

Beide onderdelen tellen voor 50% mee en het gemiddelde bepaalt je SE-cijfer. Bij een voldoende cijfer is dat goed voor een certificaat.

Rekenen

Het vak rekenen wordt afgesloten met een digitaal examen. In samenwerking met Thorbecke wordt examen gedaan. Bij een voldoende cijfer is dat goed voor een certificaat.

Tenslotte

Het lijkt allemaal heel ingewikkeld, maar je zult merken dat het in de praktijk zich vanzelf wijst. De vakdocenten en de mentor zullen je telkens tijdig van de benodigde informatie voorzien, zodat je nooit voor verrassingen komt te staan.

We wensen je veel plezier en succes in de bovenbouw van de Havo.

Maatschappijleer

Periode	Soort	Her	Duur	Vorm	Stofomschrijving	Subdomein	Toetscode	Weging
1	T	Ja	50 min	S	Wat is maatschappijleer? Domein A: Vaardigheden	Subdomein A1: Informatievaardigheden Subdomein A2: Benaderingswijzen	H4MA1	10%
1	T	Ja	50 min	S	Verzorgingsstaat Domein D: Verzorgingsstaat	Subdomein D1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat Subdomein D2: Sociale rechten en plichten; kenmerken van een verzorgingsstaat Subdomein D3: De praktijk van de verzorgingsstaat	H4MA2	20%
1	T	Ja	50 min	S	Rechtsstaat Domein B: Rechtsstaat	Subdomein B1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel rechtsstaat Subdomein B2: De praktijk van de rechtsstaat Subdomein B3: Internationale vergelijking en internationale organisaties Subdomein D4: Internationale vergelijking en internationale organisaties	H4MA3	20%
Periode	Soort	Her	Duur	Vorm	Stofomschrijving	Subdomein	Toetscode	SE
2	T	Ja	50 min	S	Parlementaire democratie Domein C: Parlementaire democratie	Subdomein C1: Politieke rechten; de structuur van de democratie Subdomein C2: De praktijk van de parlementaire democratie Subdomein C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties	H4MA4	25%
2	T	Ja	50 min	S	Pluriforme samenleving Domein E: Pluriforme samenleving	Subdomein E1: Geschiedenis van de pluriforme samenleving Subdomein E2: Grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving Subdomein E3: De praktijk van de pluriforme samenleving Subdomein E4: Internationale vergelijking en internationale organisaties	H4MA5	25%
Gebruikte methode is Thema's Maatschappijleer van uitgeverij Malmberg/Essener.								
Het vak maatschappijleer heeft geen Centraal Eindexamen. Het SE-cijfer is het eindcijfer. De berekening van het eindcijfer is $H4MA1 * 0,1 + H4MA2 * 0,2 + H4MA3 * 0,2 + H4MA4 * 0,25 + H4MA5 * 0,25$ = Cijfer SE Voor tentamens geldt 1 herkansing per schooljaar.								
Examenprogramma: https://www.examenblad.nl/system/files/2007/exprog/havovwo/mijleer_havo.pdf								

Profielwerkstuk

Periode 1	Soort	Her	Duur	Vorm	Stofomschrijving	Toetscode	Tijdstip	SE
1	V	Nee		S	Onderzoeksplan	OP1		5%
1	V	Nee		S	Eerste versie	EV1		5%
Periode 2	Soort	Her	Duur	Vorm	Stofomschrijving	Toetscode	Tijdstip	SE
2	V	Nee		S	Definitieve versie	Def1		40%
2	P	Nee		PO	Profielwerkstukmarkt	PWSM1		50%

Het vak profielwerkstuk heeft geen Centraal Eindexamen. Het SE-cijfer is het eindcijfer.

<https://www.examenblad.nl/2027/onderwerpen/profielwerkstuk-vmbo>

Nb: Het profielwerkstuk wordt in principe afgerond in havo 4. Hiervoor gelden vaste deadlines gedurende het schooljaar. Wanneer een leerling het profielwerkstuk niet binnen deze gestelde deadlines afrondt, wordt het traject automatisch doorgeschoven naar havo 5. Het is dan niet meer mogelijk om het profielwerkstuk alsnog in havo 4 af te ronden. De leerling dient het profielwerkstuk in havo 5 verder af te maken volgens de daar geldende planning en afspraken.